

Oikeusministeriö
johanna.isoaho@gov.fi
marja.luukkonen.yli-rahasto@gov.fi

EU/1569/2022-OM-4

Digireiluussäädös

Medialiitto kiittää ministeriötä keskustelutilaisuudesta oikeudenmukaisuutta digiympäristössä koskevasta säädöshankkeesta (jäljempänä digireiluussäädös) ja lausuu kirjallisina huomioinaan vielä asiasta seuraavaa:

- Ministeriön luonnos Suomen kannaksi on pääsääntöisesti kannatettava. Kuten luonnoksessa esitetään, kuluttajansuojassa tulee pyrkiä horisontaaliseen ja riittävän yleisluontoiseen sääntelyyn. Media-alalla myytävät tuotteet ovat osin digitaalisia, osin fyysisiä ja osin näiden kahden yhdistelmätilauksia, ja kuluttajat odottavat samojen yksinkertaisten sääntöjen soveltuvan kaikkiin mediatuotteisiin.
- Edellä sanotusta huolimatta myös journalistisen median erityinen rooli yleisön sananvapauden, demokratian ja tiedon huoltovarmuuden turvaajana tulisi ottaa digitaalisen ympäristön sääntelyssä nykyistä paremmin huomioon. Internetpalvelut tai verkkopalvelut eivät enää ole oma tunnistettavissa oleva kategoriansa, vaan verkossa toimii hyvin erityyppisiä palveluita, joita tulisi lähtökohtaisesti säännellä niiden omilla ehdoilla. Huolehtiminen journalistisen median toimintaedellytyksistä verkkoympäristössä on osa sananvapautta ja demokratiaa turvaavaa mediapolitiikkaa. Myös kuluttajansuojassa tulisi huomioida riskiperustaisuusperiaate sekä suhteellisuusperiaate siten, että toimijoiden velvoitteita mitoitetaan markkinakoon mukaan vastaavalla tavalla kuin digipalveluasetuksessa. Sääntelyn tulee tukea reilun kilpailun edellytyksiä alustataloudessa ja turvata luotettavan journalismin edellytyksiä osana verkon palvelutarjontaa.
- Median kuluttajasuhteen olennainen osa on ns. ePrivacy-sääntely, joka vaatii kiireellistä uudistamista. Niin kutsuttujen toimituksellisten evästeiden samoin kuin yleisömittauksen tulisi olla vapaita erillisistä suostumuksista, ja

mainosevästeiden sääntelyn tulisi mahdollistaa reilu kilpailu journalistisen median ja alustojen välisessä suhteessa. On tärkeää myös, että tietosuojasääntöjä sovelletaan koherentilla tavalla suhteessa kuluttajansuojaan. Mediapalveluja on myös voitava esteettä tarjota myös ns. suostu tai maksa -mallilla eikä niihin tule soveltaa määräävässä markkina- asemassa toimiville alustoille mahdollisesti asetettavia rajoituksia hankittujen suostumusten pätevyydelle. Tässäkin suhteessa on hyvä, että Suomen kantaluonnoksessa korostetaan kuluttajansuojan yhteentoimivuutta tietosuoja-, digi- ja datasääntelyn kanssa.

- Yleisellä tasolla EU:n kuluttajalainsäädännössä on syytä tavoitella informaatiovelvollisuuksien keventämistä, kuten kantaluonnoksessakin esitetään. Ylimääräinen ja kuluttajaa häiritsevä informaatio kääntyy helposti tarkoitustaan vastaan.
- Kuten keskustelutilaisuudessa todettiin, on punnittava tarkasti, missä tilanteissa sellaisia verkkopalveluiden ominaisuuksia kuten koukuttavuutta, pimeitä käytäntöjä tai sopimattomia personointitapoja on tarpeen rajoittaa uudella digireiluussäädöksellä. Kuluttajan harhaanjohtaminen markkinoinnissa on jo nykyisellään kiellettyä, ja komission havaitsema heikentynyt luottamus verkon palveluihin aiheutunee merkittävältä osin nimenomaan niistä verkon toimijoista, jotka eivät noudata lainsäädäntöä.

Medialiitto ry

Jukka Holmberg
toimitusjohtaja

Mikko Hoikka
toimialajohtaja

Medialiitto on media-alan ja graafisen teollisuuden yritysten edunvalvontajärjestö. Jäsenjärjestömme ovat Aikakausmedia, Graafinen Teollisuus, RadioMedia, Suomen Kustannusyhdistys ja Uutismedian liitto. Yhdessä edustamme noin 600:aa yritystä uutismedian, aikakausmedian, kirjojen ja oppimateriaalin kustantamisen sekä painamisen, radio- ja tv-toiminnan ja jakelun alueilla. Jäsenyritykset työllistävät Suomessa suoraan noin 20 000 henkilöä, ja liiton edustamien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto on noin 3,1 miljardia euroa.